

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญ และระบุไว้ในหมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 (ข้อ 2) ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญปัญหาและการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 13) รัฐบาลจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้สามารถพิจารณาเลือกรับรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ได้

การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดในระดับพื้นฐานที่ช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลัง ของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นไปของเหตุการณ์ต่างๆ รู้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานความรู้ใน การนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และประเมินได้อย่างถูกต้อง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546 : 42) การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนก็ต้องอาศัยการกระตุ้นและ การสนับสนุนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงให้มากที่สุด ให้ผู้เรียน ได้ฝึก ความสามารถในการใช้ความคิดวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา วิเคราะห์ความน่าจะเป็นของ เหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ใน เรื่องนั้น หากผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เราแก้ปัญหาและตัดสินใจ เรื่องต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และฝึกทักษะ กระบวนการคิด นั่นก็คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เป็นทฤษฎีที่เน้นการสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการลงมือกระทำหรือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิด และอาศัยประสบการณ์ เดิม หรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่หรือความรู้ใหม่ เพื่อขยาย โครงสร้างทางปัญญา (สมาลี ชัยเจริญ. 2545 : 249-250) ในการออกแบบและพัฒนาสื่อ เพื่อเป็น เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการกระตุ้นให้เกิด

ความขัดแย้งทางปัญญาโดยใช้สถานการณ์ปัญหา และการกิจตามสภาพบริบทจริง เพื่อเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปสร้างความรู้ในการแก้ปัญหา โดยมีแหล่งข้อมูล (Data Bank) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีเอื้อให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าได้อย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และยังมีฐานความช่วยเหลือ (Scaffolding) ที่จะเป็แนวทางในการช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเจอสภาพปัญหาที่ซับซ้อน มีการโค้ช (Coaching) ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการคำแนะนำ และการร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration) จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ ได้สนทนาแสดงความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น (สุมาลี ชัยเจริญ, 2545 : 103)

การพัฒนาสื่อตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้สอนควรพัฒนาคุณลักษณะสื่อให้สามารถเรียนรู้ได้บนเครือข่าย ซึ่งสื่อบนเครือข่าย เป็นสื่อที่มีศักยภาพในการสื่อสารสูง และรวดเร็วมีลักษณะเป็นข้อความหลายมิติ (Hypertext) และมีการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน ที่เรียกว่า การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hyperlink) และนำเสนอข้อมูลด้วยมัลติมีเดีย มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และภาพวิทัศน์ (พิศุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 19) เป็นการกระตุ้น และเร้าความสนใจในการเรียน อีกทั้ง ทำให้ผู้เรียนได้มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ข้อมูลในระดับที่ลึกมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถส่ง และรับข้อมูลได้หลายรูปแบบ สามารถค้นคว้าข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย (พรพิไล เลิศวิชา, 2544 : 2) สามารถเลือกเรียนตามเวลาและสถานที่ที่สะดวกหรือต้องการ เป็นการเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีการสื่อสารกันสองทางระหว่างผู้เรียนกับสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้แสวงหา สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็ว (บุปผชาติ ทัพนิกรณ์, 2544 : 23) ดังนั้น การพัฒนามัลติมีเดียบนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

แต่เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันระบบการศึกษาไทยยังไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสามารถคิดวิเคราะห์ อีกทั้ง การวัดและการประเมินผลทางการเรียนยังคงใช้รูปแบบเดิม ๆ คือวัดการท่องจำเนื้อหาข้อมูลไปสอบ จากลักษณะการเรียนรู้ดังกล่าว จึงทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ (อุษา ปราบหงส์, 2550 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์พบว่า บัณฑิตยังขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ขาดทักษะในการแก้ปัญหา (รายงานความพึงพอใจผู้ใช้

บัณฑิต ปีการศึกษา 2550. 2550 : 12) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(สทศ.)ได้แจกเอกสารร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษา : ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ.2551-2555) โดยได้สรุปปัญหาการศึกษาไทยไว้ มีใจความสำคัญของด้านคุณภาพผู้เรียนว่า การอุดมศึกษาพบว่าบัณฑิตขาดความสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 75)

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อให้สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ต้องปรับแนวทางในการจัดการศึกษา โดยได้จัดทำหลักสูตรในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป(general education) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จะพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และพลเมืองดีให้กับบัณฑิต (หลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 2550 : 87) เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้อันในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ซึ่งรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนเป็นรายวิชาหนึ่งที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน

สำหรับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ยังเป็นการสอนแบบบรรยายโดยอาจารย์ผู้สอนเป็นฝ่ายป้อนเนื้อหาให้กับผู้เรียน ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และไม่ได้รับการพัฒนาการคิดเท่าที่ควร ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับยุคสมัย ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ เพื่อพัฒนาความสามารถคิดวิเคราะห์สำหรับรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน จากผู้เรียนที่เคยลงทะเบียนเรียนรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน จำนวน 80 คน และผู้สอนรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนจำนวน 3 คน (สำรวจ ณ วันที่ 27 มีนาคม 2552) พบว่า ผู้เรียนและผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน ในปัจจุบันมีลักษณะการบรรยายที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหา มากกว่าการเน้นกระบวนการคิด และการทดสอบมุ่งเน้นที่เนื้อหา มากกว่าการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถานการณ์และปัญหาของพฤติกรรมเพื่อนำทฤษฎีทางจิตวิทยา แนวคิดต่างๆ ความรู้ และขั้นตอนการพัฒนาตนมาแก้ปัญหา และปรับปรุงพัฒนาตน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ สภาพปัญหา และนำแนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองได้

จากสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ที่เน้นการถ่ายทอดเนื้อหา มากกว่าการพัฒนากระบวนการคิด ซึ่งไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ของรายวิชา และจากความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ตลอดจน การจัดการเรียนรู้ ด้วยทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดสิ่งแวดล้อมทาง การเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบร่วมกับ สื่อที่สนับสนุนการสร้างความรู้ ในการแสวงหาความรู้ โดยการใช้เทคโนโลยีเครือข่าย คอมพิวเตอร์ ที่มีศักยภาพในการสื่อสารสูง และรวดเร็ว มีลักษณะเป็นข้อความหลายมิติ (Hypertext) มีการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ ค้นคว้าข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาสื่อ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนจาก มัลติมีเดียบนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง แนวคิดในการพัฒนาตน ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน อีกทั้ง เพื่อนำผลการวิจัย ในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนา มัลติมีเดียบนเครือข่าย ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง แนวคิด ในการพัฒนาตน ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนให้มีคุณภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วย มัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถคิดวิเคราะห์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้เรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน
2. ผู้เรียนที่เรียนด้วยมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น มีความสามารถคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ในภาคเรียนที่ 2/2552 ทั้งหมด 5 หมู่เรียน จำนวนนักศึกษา 109 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ในภาคเรียนที่ 2/2552 ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับฉลาก โดยใช้กลุ่มหมู่เรียนเป็นหน่วยในการสุ่มจำนวน 1 หมู่เรียน นักศึกษา 20 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยมัลติมีเดียบนเครือข่าย ตามแนว คอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง แนวคิดในการพัฒนาตน ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนจากมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น

2.2.2 ความสามารถคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่เรียนจากมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 6 สัปดาห์ (18 ชั่วโมง) (ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน กับหลังเรียน)

4. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แนวคิดในการพัฒนาตน ของ นักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยม 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของพาฟลอฟ

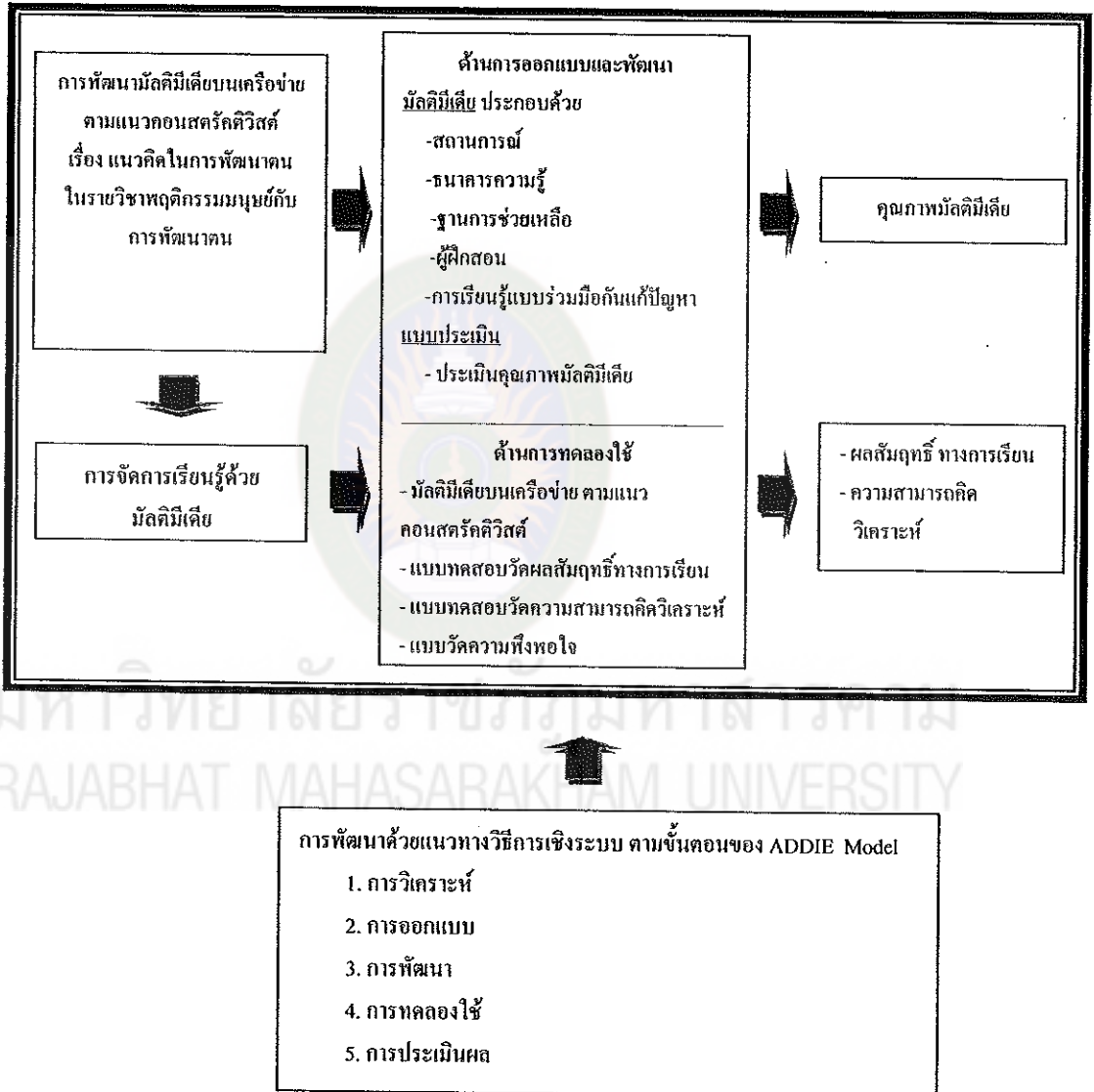
4.2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์

4.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ โดยการเลียนแบบของอัลเบิร์ต แบนดูรา

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนามัดคีมี่เดียบนเครื่องข่าย ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง แนวคิดในการพัฒนา
คน ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน มีกรอบการวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างกรอบแนวคิดในการออกแบบโดยนำหลักการออกแบบตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)และ คุณลักษณะของสื่อ (Multimedia Attribution) มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ประสานร่วมกันระหว่าง “สื่อ” (Media) กับ “วิธีการ” (Method) โดยมีหลักการและองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1)สถานการณ์ปัญหา (Problem Based) 2)ธนาคารความรู้ (Data Bank) 3)ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) 4) ผู้ฝึกสอน(Coaching)และ5)การเรียนรู้แบบร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaborative Learning) ซึ่งการนำทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบร่วมกับมัลติมีเดียบนเครือข่ายที่ออกแบบและมีขั้นตอนการพัฒนาตามขั้นตอนการออกแบบของ ADDIE Model ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง. 2548 : 196)

1. การวิเคราะห์ (Analysis)

1.1 การศึกษาข้อมูล

1.2 การรวบรวมและสรุปข้อมูล

2. การออกแบบ (Design)

2.1 การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1.1 การออกแบบแบบทดสอบที่ใช้กับบทเรียน

2.1.2 การออกแบบแบบสอบถามวัดความคิดเห็นของผู้เรียน

2.1.3 การออกแบบมัลติมีเดีย

2.2 การเลือกสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3. การพัฒนา (Development)

3.1 การพัฒนาแบบทดสอบที่ใช้กับบทเรียนคอมพิวเตอร์

3.2 การพัฒนามัลติมีเดีย

4. การทดลองใช้ (Implementation)

5. การประเมินผล (Evaluation) มีการประเมินผลทุกขั้นตอนเพื่อปรับปรุง เขียน

รายงานสรุปผลและพัฒนาต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มัลติมีเดีย หมายถึง ระบบการเรียนการสอนบนเครือข่าย ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง แนวคิดในการพัฒนาตน ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ที่พัฒนาบนระบบ

อินเทอร์เน็ต ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยการกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาคด้วย สถานการณ์ปัญหา และมีภารกิจให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหา มีธนาคารความรู้ (Data Bank) ที่เอื้อให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าได้อย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) ที่จะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเจอสภาพปัญหาที่ซับซ้อน มีการโค้ช (Coaching) ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการคำแนะนำ และมีการร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration) จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ ได้สนทนาแสดงความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น ที่นำเสนอทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และภาพกราฟิกที่เหมือนจริงในลักษณะของสื่อหลายมิติ (Hypermedia) โดยให้ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับสื่อโดยตรงด้วย

2. คุณภาพของมัลติมีเดีย หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อมัลติมีเดียบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น จัดแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ และด้านสื่อบนเครือข่าย โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

3. ความสามารถคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ 2 ลักษณะ คือ ความสามารถในการจำแนกแจกแจงและความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ปัญหาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นโดยวัดความสามารถคิดวิเคราะห์ ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถคิดวิเคราะห์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน จากศึกษาจากมัลติมีเดียจบแล้วโดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้น โดยวัดจากแบบวัดความพึงพอใจ

6. แบบประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย หมายถึง แบบประเมินที่ให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ในการประเมินคุณภาพของมัลติมีเดีย โดยจะประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา, ด้านการออกแบบมัลติมีเดียตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ และด้านสื่อบนเครือข่าย โดยมีเกณฑ์วัดคุณภาพ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 มีคุณภาพน้อยที่สุด ถึง ระดับ 5 มีคุณภาพมากที่สุด

7. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม ในรายวิชาพฤติกรรม

มนุษย์กับการพัฒนาคน รหัสวิชา 2500101 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ประกอบด้วยข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้สำหรับวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

8. แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ หมายถึง แบบทดสอบ เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน รหัสวิชา 2500101 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ประกอบด้วยข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ ใช้สำหรับวัดความสามารถด้านการจำแนกแจกแจงและความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล โดยกำหนดแนวทางการให้คะแนนที่บรรยายถึงคุณภาพรวม (Holistic Scoring) ซึ่งประยุกต์มาจากแนวทางการให้คะแนนแบบรูบิค ดังนี้

ความสามารถในด้านการจำแนกแจกแจง

- 1 คะแนน ถ้าสามารถระบุสาเหตุได้ครอบคลุมปัญหา
- 2 คะแนน นอกจากข้อ 1 และยังสามารถจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุว่าสาเหตุใดน่าจะเป็นลำดับแรก
- 3 คะแนน นอกจากข้อ 2 และวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และจุดที่น่าสนใจของแต่ละองค์ประกอบ

ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

- 1 คะแนน ถ้าสามารถอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
- 2 คะแนน นอกจากข้อ 1 และยังสามารถอ้างอิงทฤษฎี หรือข้อมูลประกอบ
- 3 คะแนน นอกจากข้อ 2 และสามารถแนะนำแนวทางตามสาเหตุ

9. แบบวัดความพึงพอใจ หมายถึง แบบวัดที่สอบถามถึงความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียบนเครือข่าย โดยจะประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของสื่อบนเครือข่าย , ด้านเนื้อหาในการเรียนรู้ และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์วัดคุณภาพ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ถึง ระดับ 5 มีความพึงพอใจมากที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดความสามารถคิดวิเคราะห์ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตามความต้องการ
2. ผู้สอนมีมัลติมีเดีย ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพฤกษศาสตร์มนุษย์กับการพัฒนาคน
3. เป็นแนวทางในการสร้างมัลติมีเดีย หรือชุดการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถคิดวิเคราะห์ในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY